

Nowe władze i ich zakres działania.

(Według nowego statutu organicznego.)

(Dalszy ciąg. Obacz N. 33, 34, 35, 40, 46 i 50 Dodat. tygod. T. V.)

Tok instancyi w sprawach podatkowych.

Jeżeli się kontrybuent dla zbyt wielkiego wymiaru czuje pokrzywdzonym i o to chce rekurować, albo jeżeli dla szkód elementarnych lub innych uwzględnienia godnych wypadków chce prosić o uwolnienie od podatku, tedy zachować ma następujący tok instancyi:

a) Na prowincyi.

I. Instancya.

Na prowincyi należy wszystkie podania i prośby w sprawach podatkowych i kasowych podawać do urzędu okręgowego (stolniczego), jako władzy podatkowej pierwszej instancyi.

Urząd okręgowy (stolniczy), jako władza podatkowa I. instancyi trutynuje podobne podania i prośby, jak dalece je uzna godnymi uwzględnienia i przesyła je bezpośrednio do krajowej dyrekcji finansów jako do władzy finansowej II. instancyi, a ta władza przesyła je do ministerstwa finansów, jako władzy III. instancyi, jeżeli podanie należy do zakresu działania ministerstwa. Tylko w sprawach podatku zarobkowego ma urząd okręgowy przedkładać propozycję wymiaru podatków przełożonej c. k. dyrekcji podatków, która ją odsyła z swoim sprawozdaniem do c. k. krajowej dyrekcji finansów.

II. Instancya.

Rekursa przeciw decyzji urzędu okręgowego w sprawach podatkowych i kasowych podawane być muszą w II. instancyi, do krajowej dyrekcji finansów albo do dyrekcji podatków, w miarę jak się rekurujący znajduje w kraju, gdzie dla administracji finansów ustanowiona jest jedna lub druga z tych władz.

Każdy rekurujący powinien w podobnych wypadkach ściśle zachowywać ten tok instancyi, nieomijając jednej lub drugiej instancyi, inaczej narazi się na szkodę i stratę czasu.

III. Instancya.

Rekursa w sprawach podatkowych i kasowych przeciw decyzjom krajowej dyrekcji finansów i dyrekcji podatków jako władz finansowych w II. instancyi podawane być mają w III. i ostatniej instancyi do ministerstwa finansów.

Przytem zwracamy jeszcze na to uwagę, że strona rekurująca lepiej czyni, jeżeli każdy rekurs zaniesiony bądź do drugiej bądź do trzeciej instancyi, podaje także do pierwszej instancyi t. j. do urzędu okręgowego, który zaraz z załączeniem potrzebnych sprawdzeń rekursa dalej ekspeduje; w przeciwnym zaś razie zawsze jest strata czasu, gdyż wyższe władze wszelkie rekursa dla potrzebnych wyjaśnień na powrót odsyłają do I. instancyi, i tylko otrzymawszy te wyjaśnienia, wydają decyzję.

b) W Wiedniu.

Władzą podatkową pierwszej instancyi dla obwodu miasta Wiednia jest c. k. niższa austriacka administracja podatków.

Drugą instancyą w sprawach podatkowych i kasowych w Wiedniu jest c. k. krajowa dyrekcja finansów (I sekcya).

Trzecią i ostatnią instancyą jest ministerjum finansów.

VII. Główne kasy krajowe.

Główna kasa krajowa jest centralnym punktem wszystkich w kraju koronnym zachodzących dochodów i wydatków państwa. Podobne kasy znajdują się w siedzibie namiestnika lub prezydenta krajowego, w każdym kraju koronnym i dzieli się na dwie główne części, mianowicie:

1. Na kasę dochodów, dokąd wpływają wszystkie dochody z kas zbiorowych, lub z innych przynależnych urzędów pobor-

czych lub stron; z tych kas pobierają kasy wydatkowe i fundusze potrzebne dotacje. Pozostające przewyżki trzyma kasa dochodowa w pogotowiu dla wywozu do kasy centralnej państwa.

2. Kasa wydatków, opędza szczegółowe wydatki przydzielonych sobie gałęzi administracyjnych.

Dyspozycya nad pierwszym oddziałem przysłuży wyłącznie ministerstwu finansów, które wydaje zlecenia albo bezpośrednio albo przez przełożonego krajowej dyrekcji finansów, albo gdzie istnieje dyrekcya podatków, przez dyrektora tej władzy.

VIII. Kasy zbiorowe.

Kasy zbiorowe obejmują dostawy od przynależnych urzędów podatkowych lub poborczych; opędzają wydatki publiczne w własnym obwodzie i w okręgu pomienionych urzędów, odwożą pozostałe przewyżki do głównej kasy krajowej, i zajmują się sprawami kasowymi przydzielonych sobie funduszy.

Dalszy tok finansów jest następujący: Do centralnej kasy państwa w Wiedniu, która bezpośrednio podlega ministerstwu finansów, wpływają wszystkie dochody monarchii i tam wypracowują się asygnacje na wszystkie wydatki państwa w ogóle. Obok tej kasy istnieją następujące główne kasy państwa:

Nadworny urząd płatniczy dla opędzenia wydatków domu cesarskiego i dworu.

Powszechny kameralny urząd płatniczy dla opędzania wydatków wszystkich ministerjów, z wyjątkiem ministerstwa spraw zagranicznych i administracji wojskowej i władz centralnych wraz z podrzędnymi władzami krajowymi.

Urząd płatniczy ministerstwa spraw zagranicznych dla opędzenia wszelkich potrzeb pieniężnych na pensye urzędników ministeryalnych, ambasad i t. p.

Powszechny wojenny urząd płatniczy dla opędzania wydatków całej administracji wojskowej. Pod zwierzchnością tego urzędu zostają wojenne urzędy płatnicze i kasy wojenne w krajach koronnych.

Główna kasa ministerstwa spraw wewnętrznych dla opędzenia środków potrzebnych do utrzymania publicznego bezpieczeństwa.

Polityczna kasa funduszy w Wiedniu z podwładnymi politycznymi kasami funduszy w krajach koronnych, mianowicie dla funduszu budowy gościńców i budowli wodnych, dla funduszu kryminalnego, religijnego, naukowego dla funduszu szkół normalnych i rozmaitych zakładów dobroczynności.

Uniwersalna kasa długów państwa i banku, dla oprocentowania, przepisywania, i winkulowania obligacji państwa, tudzież w ogóle dla trzymania w ewidencji wszystkich zmian zachodzących w długi państwa. Podwładne oddziały kredytowe w krajach koronnych otrzymują zasiłki pieniężne z głównych kas; tylko tam gdzie byłe Stany krajowe na rzecz państwa zaciągnęły osobny dług, istnieją dla administracji odnośnych spraw osobne kasy kredytowe.

Główna kasa funduszy umorzenia długu państwa dla progresywnego zmniejszania oprocentowanego długu państwa, na koniec główna kasa katastralna dla ewidencji wydatków połączonych z zaprowadzeniem stałego katastru, z potrzebnymi filialnymi oddziałami w krajach koronnych.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Majątek i obrót majątkowy w r. 1855 miast i miasteczek
które składają rachunki do c. k. Namiestnictwa w lwowskim okręgu administracyjnym.

I. P r z y c h ó d.

Dochody:	Belz		Bolechów		Brody		Brzeżany		Brzozów	
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
1 Czynsz dzierżawny z dóbr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 " " z gruntów	176	18 ² / ₄	—	—	26	46	—	—	82	54
3 " " z łomów kamienia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 " " z cegielni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Czynsze z najmu domów	—	—	—	—	150	—	—	—	72	—
6 Dochód z lasów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Taksy sądowe	—	—	—	—	1965	40 ² / ₄	602	39 ² / ₄	—	—
8 Taksy z nadania obywatelstwa	—	—	—	—	63	—	—	—	—	—
9 Opłata od wyrobu wódki, piwa, miodu	4812	48	3207	30	—	—	10241	—	912	—
10 Targowe i stragarskie	—	—	—	—	1248	—	—	—	100	—
11 Opłaty od wag i miar	—	—	—	—	427	—	175	—	—	—
12 Czynsze z polowania	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Czynsze z dzikiego rybołówstwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Czynsze z myt drogowych	—	—	—	—	7126	48	—	—	—	—
15 " " mostowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 " " z przewozów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Czynsze gruntowe inwentarskie	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
18 " emfiteutyczne	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—
19 Czynsze z pastwisk (spasne)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 Relucya robocizny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 Laudemia i Mortuaria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Opłaty delegacyi sądowej	229	12	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Opłaty z rzemiosł policyjnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Kary policyjne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 Taksy od muzyki publicznej	—	—	—	—	19	30	6	6	—	—
26 Opłata za wydanie świadectw targowych	—	—	—	—	—	—	9	36	—	—
27 Przychód z nawozu i śmiecia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 Dodatek gminny do podatku konsumcyjnego	—	—	—	—	14521	20	2609	7 ² / ₄	113	15
29 Dodatek komunalny	—	—	447	36	1745	29	—	—	—	—
30 Dodatki uposażenia szkół i plebanii	—	—	—	—	—	—	255	—	—	—
31 Prowizye od kapitałów czynnych	640	48 ³ / ₄	4877	50	5127	32 ² / ₄	900	—	327	5 ² / ₄
32 Zwroty wydatków podróży, budowniczych	89	6 ¹ / ₄	39	20	362	33 ² / ₄	499	38 ² / ₄	—	—
33 Zwroty wziętych antycypacyi	—	12	—	—	30	—	—	—	—	—
34 Różne przygodne	24	45 ¹ / ₄	—	—	—	—	7	12	23	23
35 Dochody szpitalne	—	—	—	—	942	29 ² / ₄	—	—	—	—
36 Prowizye zwłoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 Czynsze komornicze od żydów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suma	5979	56 ³ / ₄	8572	16	33728	9	15305	19 ³ / ₄	1530	37 ² / ₄

O zbiorze rycin

Zakładu narodowego imienia Ossolińskich.

Przez Felicyana Łobeskiego.

(Dalszy ciąg. Obacz Nr. 6, 9 i 11 Dodatku tygodniowego.)

Rycina przedstawiająca rodzinę Sobieskiego, wyobraża pośrodku na postumencie stojący portret króla Jana, trzymany przez królewiczów Jakóba z jednej, a Aleksandra z drugiej strony; obok, po prawej stronie od widzów, stoją Marya Kazimira i jej córka; z lewej królewicz Konstanty trzymający buławę w ręku i skazujący drugą na portret. Królewicz Jakób przedstawiony jest w zbroi i z długimi treflonemi włosami, zaś Aleksandra o wiele młodszego czupryna golona. Na postumencie pod portretem napis: *Joannes III Rex Poloniae Invictissimus et G.*; tuż wiersze:

Gloria per gerris compar Virtutibus Uxor

Aemula Natorum Fama, parentis erit.

Wzdłuż zaś ryciny, napis dedykacyi w francuzkim języku, w słowach: *A Son Eminence Monseigneur le Cardinal de Forbui de Janson, Evêque et Comte de Beauvais, Pair de France, Commandeur de l'ordre du S. Esprit etc.* W górze na kolumnie napis: *H. Gascar pinx. Benedictus Fariat sculp. Wys. 15", sz. 19 1/2".* — Poniżej dedykacyi napis: *Romae superiorum licentia anno 1693.*

Tu wspominamy zarazem o rycinach przedstawiających już to oblężenie Wiednia przez Turków i jego oswobodzenie przez Jana III, już to i inne bitwy z Turkami, a w których miał udział Sobieski.

Rycin tych jest razem sztuk ośmnaście. Są one zapewne poczęści wyjęte z dzieł, częścią zaś są to osobne i umyślne czyli tak zwane w właściwym znaczeniu ryciny. Z tych dwanaście są już późniejszego utworu; sześć zaś jest dawniejszych i prawie współczesnych.

Wymieniamy więc tylko dawniejsze, a mianowicie:

Ówczesny plan miasta Wiednia i plan obozu tureckiego pod Wiedniem, z podpisem czyli właściwie z napisem dosłownym u góry: *Daß Lager, welches die Türkische Armee vor Wien 1683 geschlagen.*

Dalej rycinę przedstawiającą dokładny widok miasta Wiednia i odsieczy, z podpisem: *Abbildung der Kais. Haupt und Residenz Stadt Wienn in Oesterreich, wie sie vom Türkischen Groß-Bezer den 14 Julii belagert, folgendes durch die Kaiserl. und hero hohen Myrten Wafften glücklich entsezt worden, den 12. Septembriß Ano. 1683.* W górze orzeł dwógłowy trzymający w prawym szponie miecz, w lewej tarczę.

Inna rycina przedstawia obozy wojska chrześcijańskiego a mianowicie polskiego; na przodzie zaś spotykają się na koniach: Sobieski, cesarz Leopold, królewicz Jakób; toż (podpisani) książę Lotaryngii, książęta: bawarski, saski, hrabia Sztaremburg i książę Waldeg. Cesarz Leopold uchyla kapelusza, Sobieski uchyla czapki; inne książęta z odkrytymi głowami. Królewicz nachylony ku cesarzowi i mówiący; w czem z uderzającym przedstawiony jest efektem. Pod ryciną napis: *Der Herr hat mich gestärkt im Streit, daß ich haben beugen müssen die mir zuwider stunden.* — W górze trzech aniołków. Jeden z orłem i krzyżem, drugi z rogiem obfitości nad miastem, a trzeci z chłostą nad uciekającym wojskiem tureckiem.

Inna znów pięknej kompozycyi, wyobraza walkę o chorągiew proroka. Napis od góry: *Eigentliche Abbildung ihrer königlichen Majestät in Pohlen und Eroberung der großen Standart, des Großveziers Hauptfahn und der Niederlage der Turken.* Sobieski ukazuje się na koniu pośrodku obrazu z podniesionym pałaszem do góry, za nim pośród lanc widny krzyż, na którym zatknięty zawój turecki, palma, a na samym szczycie przesiada orzeł jednogłowy.

Majątek i obrót majątkowy w r. 1855 miast i miasteczek które składają rachunki do c. k. Namiestnictwa w lwowskim okręgu administracyjnym.

I. P r z y c h ó d.

Busk		Dobromil		Dolina		Drohobycz		Gliniany		Gródek		Halicz		Jarosław		Jaworów	
złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129	15	—	—	—	—	—	—
604	41	—	—	37	42	88	25	522	3	1157	30	5578	34	222	15	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3	—	95	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—
—	—	72	18	55	32	521	58	—	—	2304	50	—	—	603	18	223	34
—	—	—	—	—	—	361	40	151	8	1019	18	—	—	—	—	—	—
—	—	102	26	—	—	—	—	—	—	—	—	1	14	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	676	—	6200	10	23434	18 ¹ / ₄	—	—	13272	42	—	—	19460	—	10687	58
—	—	303	6	—	—	—	—	252	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	237	1	60	20
—	—	—	—	—	—	6	—	14	30	6	15	6	15	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	182	—	37	5	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	24	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	45	—	—	798	43	201	43 ² / ₄
—	—	—	24	66	8 ² / ₄	67	43 ¹ / ₄	—	—	4	36	73	50	11	24	25	59
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	24	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	40	—	21	47 ² / ₄	16	15	—	—	—	—	—	—	120	—	6	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4	48	1	12	5	33	—	—	4	48	—	—	9	36	9	36
—	—	—	—	12	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—
1639	38 ¹ / ₄	1398	28	—	—	—	—	987	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	16	—	12	—	—	—	85	24	10	—	34	30	—	—	—	—
373	18 ³ / ₄	612	35	1950	39 ¹ / ₄	11305	51 ³ / ₄	321	23 ¹ / ₄	1961	33 ³ / ₄	660	8	1608	53 ³ / ₄	1878	54 ¹ / ₄
6	9	42	20 ¹ / ₄	309	48	226	33	5	56	36	54 ³ / ₄	10	31 ² / ₄	109	26 ¹ / ₄	87	26 ¹ / ₄
—	—	—	—	130	54 ² / ₄	2	55	—	—	9	1 ³ / ₄	3	10 ² / ₄	57	20 ² / ₄	555	24 ² / ₄
20	—	—	—	220	7 ³ / ₄	176	4	—	—	113	15 ² / ₄	10	4	34	54	80	30 ¹ / ₄
—	—	—	—	—	—	102	2 ¹ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	315	54	—	—	—	—	—	—
2743	47	3268	25 ¹ / ₄	10051	42	36410	18 ² / ₄	2356	57 ¹ / ₄	20640	2 ³ / ₄	6469	46	23272	51 ² / ₄	13947	56 ¹ / ₄

Nad inną znów z tych rycin przedstawiających obłężenie i oswo-
bienie Wiednia, wyobrażony jest unoszący się orzeł jednogłowy,
w promieniach około głowy i w koronie, trzymający w lewej szpo-
nie miecz a w prawej dwa pioruny. Podpis: *Dallinger del. Lan-
deref scul.* Podpisy dotyczące się rysowników i sztycharzy na po-
wyższych rycinach, to jest tych które przedstawiają bitwy z Tur-
kami z czasów Sobieskiego lub pod jego wodzą bezpośrednio, są:
Sebastian le Clerc, *Lerch* czy też *Lereb*, i *Joh. Jac. Nagel*;
najwięcej zaś i stanowiących wyraźnie jeden poczet i całość jest
z podpisem: *Romanus de Hooghe*.

Nim do wyliczenia wizerunków ostatnich czterech królów przy-
stąpimy, to jest: Stanisława Leszczyńskiego, dwóch Sasów, i Sta-
nisława Augusta; cofniemy się znowu wstecz do wymienienia nie-
których rycin przedstawiających ludzi znamienitych z onych epok
jako też i niektóre historyczne wypadki, lub zawierających jaki in-
ny przedmiot a posługujący do charakterystyki owych czasów. Tru-
duoby nam tu było iść za ich liczbą; albowiem w takim razie, zwa-
żając co do wizerunków ludzi znamienitych, przyszyłoby nam wy-
mienić do paryset rycin. Chcemy się tu więc ograniczyć tylko na
rycinach bądź to robionych przez najznakomitszych artystów, bądź
też zawierających wizerunki lub rzeczy ciekawsze. I tak do osób
z rzędu panujących należeć tu jeszcze będą:

Wizerunki Karola Gustawa i Gustawa Adolfa, królów szwedz-
kich; toż wielu królowych tegoż narodu, między którymi odznacza
się szczególnie jeden przez Falka, wyobrażający Krystynę, królową
szwedzką, w kształcie antyku, jako Minerwę, w hełmie na głowie
i w pancerzu. Królowe polskie, których się tu znajdują wizerunki,
są: Anna Austriacka, pierwsza małżonka Zyg. III. Cecylia Rena-
ta. Maryi Ludwiki Gonzagi, wizerunków jako tyleż osobnych od-
miennych portretów, aż czternaście; najlepszy przez Natüeil z r.
1653, kilka przez Hondyusa. Dalej portrety: Maryi Eleonory,
małżonki Michała Korybuta; Anny Konstancyi Katarzyny, siostry

Wł. IV.; Maryi Kazimiry, i Maryi Klementyny, jej córki, w kilku
różnych portretach, jeden z nich z podpisem: *Gemahlin des Prä-
sidenten auf Großbritannien.*

Z duchownych znajdują się tu wizerunki: Wespazjan Lancko-
roński, biskup Kamieniecki († 1677); Jędrzej Leszczyński, arcyb.
Gniez. i ks. prymas za Wł. IV.; Stanisław Pstrokoński, biskup Cheł-
miński, za tegoż; Jędrzej Tyszkiewicz, biskup Wileński († 1656);
Jędrzej Chryzostom Załuski (przez Donata); Jan Kazimierz Doenhof,
kanonik Warsz. później kardynał, który to składał w darze papie-
żowi Innocentemu XI. przesłaną od Sobieskiego chorągiew Mahome-
ta zdobytą na Turkach pod Wiedniem. Wszystkie te jak i poprze-
dnie portrety są po większej części przez Falka, Sandrarta i t. p.

Ludzie rycerscy i inni znakomici: Stefan Czarnecki, portretów
pięć; Jerzy Sebastian Lubomirski, marszałek w. k., hetman polny,
portretów siedm, kilka przez Kiliana; Stanisław Jabłonowski; Adam
Kazanowski; Jan Alfons Lacki, starosta Żmudzki za Zyg. III. Bo-
gusław Leszczyński, podkancl. kor. († 1660), Krzysztof Opaliński,
wierszopis, z podpisem: *malò mereri quam ambire*. Jerzy Osso-
liński, wojew. Sandomirski, kanclerz w. k., portretów sześć. Tu
należy także sześć wielkich rycin przedstawiających wjazd Jerzego
Ossolińskiego do Rzymu. Są to właśnie ryciny, według których
Bacciarelli i Canaletti odmalowali ów znakomity obraz wjazdu Osso-
lińskiego do Rzymu, a znajdujący się obecnie w sali Zakładu tegoż
imienia. Podpisy pod niemi: *Publicus Romam ingressus Georgii
Ducis in Ossolin S. R. I. Principis Comitiss de Tęczyn Osso-
liński 1633 anno Władisłai IV. ad Urbanom VIII. Legati.* —
Gw. Jacom. de Rossi le Stampa in Roma alla Pace. I wiele
jeszcze Radziwiłłów, Sapiechów, Paców i t. p. Niemożem tu nie-
wspomnieć o wizerunku Jana Jędrzeja Morsztyna, podskarbiego w.
k., starosty Tucholskiego (z 17 w.) jako o przecudnej rycinie rylca
Edelinka. Wyobraża w owalu gałązką laurową obwiedzionym pół-
postać w zbroi łuskowej, przystłonięty lekką draperyą; głowa od-
*

kryta; włos długi trefiony; na dole dwa klucze na krzyż złożone a pośrodku nich tarcza z herbem familijnym. Jest to bez wątpienia pod względem artystycznym wizerunek liczący się do najpiękniejszych całego zbioru; ma się rozumieć: zbioru rycin chronologicznie ułożonych, gdyż jak już wyżej raz rzeczono, osobna teka jest z rycinami wyłącznie *wzorowemi*, a w tej niejeden podobien temuż utwor się znajduje. Tu wspomniem także jeszcze o wizerunkach Doroszeńki, hetmana kozaków, i Bohdana Chmielnickiego; którego to ostatniego wizerunków jest dwa, oba mają włoskie podpisy, a nazwiska rytowników: *Bonacina i G. Bouttats*. (C. d. n.)

Żupy solne w Galicyi i na Bukowinie.

Wywar i sprzedaż soli w styczniu 1856 i 1855.

(Obacz Nr. 5 i 12 Dodat. tygod.)

Produkowano cetnarów:

W styczniu 1856.	W styczniu 1855.
W Galicyi 41,451 ⁴⁸ / ₁₀₀ 43,888 ⁹⁶ / ₁₀₀	
Na Bukowinie 2,461 ⁵³ / ₁₀₀ 7,334 ⁵⁵ / ₁₀₀	
Razem 43,913 ¹ / ₁₀₀ 51,223 ⁵¹ / ₁₀₀	
W styczniu 1856 w Galicyi mniej 2,437 ⁴⁸ / ₁₀₀	
" " " na Bukowinie mniej 4,873 ² / ₁₀₀ cet.	

Przedano cetnarów:

W styczniu 1856.	W styczniu 1855.
W Galicyi 34,732 ²⁰ / ₁₀₀ 41,764 ⁵⁰ / ₁₀₀	
Na Bukowinie 2,026 ¹⁰ / ₁₀₀ 6,773 ⁹⁰ / ₁₀₀	
Razem 36,758 ³⁰ / ₁₀₀ 48,538 ⁹⁰ / ₁₀₀	
W styczniu 1856 w Galicyi mniej 7,032 ³⁰ / ₁₀₀	
" " " na Bukowinie mniej 4,747 ⁸⁰ / ₁₀₀ cet.	

Cukiernie galicyjskie.

Wykaz spotrzebowanej ilości buraków w Grudniu 1855 i 1854.

(Obacz Nr. 3 Dodat. tygodniowego.)

Z cukierni galicyjskich potąd jeszcze jedna *Tłumacka* w obwodzie stanisławowskim zajmuje się produkcją cukru z tą tylko odmianą w miesiącu *grudniu* r. 1855, że i z surowych buraków przetwarzając zaczęła farynę.

Spotrzebowana zaś w grudniu surowych buraków 5,000 cetnarów, " " " " suszonych " 10,400 " i o tyleż więcej co w roku 1854, w którym stała.

Gromnik. R. 1487 i 1525.

Król Zygmunt I. podwyższa mostowe, które Król Kazimirz IV. Janowi Wielopolskiemu na rzece Białej pod Gromnikiem pobierać pozwolił.

(Dokończenie. Obacz Nr. 12 Dodatku tygodniowego.)

Quas quidem l(ite)ras suprascriptas Nos **Sigismundus** Rex cum toto earum tenore, quem admodum in se continentur, approbamus et confirmamus p(raese)ntibus decernen(te)s illas et omnia in illis contenta robur debite et perpetue firmitatis habetur(as) cum potestate omnes et singulos pontem et villam illam declinan(te)s sulcio(ne)mq(ue) pontalium eorum subterfugientes etiam pignorandi, sisten(di), arestan(di) et ad solu(cio)ne) eorum pontalium compellen(di) et astringen(di) tenore p(raese)ncium mediante. Harum l(ite)rarum testimonio sigillum nostrum est appensum. Datum **Cracouie** feria sexta post festum sancti Floriani militis et martiris gloriosi anno domini **Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto** regni nostri anno decimo nono, |p(raesen)tib(us) R(everen)dis)mis in Christo patribus Petro Cracouien(s)i et regni nostri Vice Cancellario, Andrea Premislien(s)i, Laurencio Cameneczensi Episcopis, nec non Magnificis, generosis et venerabilibus Cristophoro de Schydlowiecz Palatino et Capitaneo Cracouien(s)i generali ac regni nostri Cancellario, Andrea de Than|czyn Sandomirien(s)i Palatino, Nicolao de Schydlowiecz Sandomirien(s)i, et regni n(ost)ri Thesaurario ac Radomien(s)i Olstinen(s)i, Zathorien(s)i, Oswieczimen(s)i ect. Capitaneo, Joanne de Vyeczwna Ploczen(s)i et Brathyanen(s)i Capitaneo, Janussio Swirczowski Wislicien(s)i Castellanis, Stanislawo de Chodcz regni n(ost)ri et Capitaneo Leo|polien(s)i, Petro Kmytha de Wisnieze Premislien(s)i Capitaneo et Curie nostre Marsaleis, Nicolao Zamosezki Preposito Tharnouien(s)i, Joanne Choyenski Archidiacono et Canonicis Cracouien(s)ibus Secretariis nostris et alys quampluribus ad premissa testibus fidedignis. Datum vero per manus prefati Magnifici|Cristophori de Schydlowiecz Palatini et Capitanei Cracouien(s)is generalis ac Regni Polonie Cancellary tum Siradien(s)is, Sochaczowien(s)is, Gostinen(s)is, Noue Ciuitatis Corczin etc. Capitanei sincere nobis dilecti.

Przypisek z prawej strony.

Relacio eiusdem Magnifici Cristophori de Schydlowiecz Palatini et Capitanei Cracouien(s)is generalis ac Regni Polonie Cancellary etc.

Podpis z lewej strony:

Cristoforus de **S(chydlowiecz)** Pal(a)t(i)nus et C(apitaneus) Crac(oviensis) ac R(egni) P(oloniae) Canc(ellarius) s(ubscri)p(sit).
Według pierwowu z mojego zbioru.

Przytoczony ten list w całej treści w nim zawartej **My Zygmunt** Król uznajemy więc i potwierdzamy niniejszem postanawiając, iż wedle osnowy Jej przynależną wagę i niezłomność po wszystkie czasy mieć mają z władzą grabienia, przytrzymywania, i sniewalania na mocy niniejszego wszystkich, którzyby most ów i wieś omijali i przed opłatą mostowego uchodzili. Na świadectwo tego zaś pieczęć Naszą u listu zawiesić rozkazaliśmy. Dano w **Krakowie** w piątek po uroczystości świętego **Floryana** żołnierza i męczennika pełnego chwały roku **Pańskiego Tysiąc Pięćset Dwadzieścia Piątego** a w dzień świętnastym Naszego królestwa, w obecności **Przewielebnych** w **Chrystusie** Ojców **Piotra** krakowskiego a koronnego **Podkanclerzego**, **Andrzeja** przemyskiego, **Wawrzyńca** kamienieckiego **Biskupów**, tudzież **Wielmożnych**, **Rodowitych** i **Czcigodnych** **Krzystofa** z **Szydłowca** **Wojewody** i **generalnego Starosty** **krakowskiego** a **koronnego Kanclerza**, **Andrzeja** z **Tęczyna** **sądomirskiego** **Wojewody**, **Mikołaja** z **Szydłowca** **sądomirskiego**, **koronnego Skarbnika** a **radomskiego**, **olsztyńskiego**, **zatorskiego**, **oświęcimskiego** i t. d. **Starosty**, **Jana** z **Wieczwy** *) **płockiego** i **bratyańskiego** **Starosty**, **Janusza** **Swierczowskiego** **wiślickiego** **Kasztelanów**, **Stanisława** z **Chodca** **Koronnego** a **lwowskiego** **Starosty**, **Piotra** **Kmitły** z **Wiśnicza** **Starosty** **przemyskiego** a **nadwornego Marszałków**, **Mikołaja** **Zamojskiego** **Proboszcza** **tarnowskiego**, **Jana** **Chojńskiego** **Archidziakona** **krakowskiego**, **Kanoniców** **krakowskich** a **Sekretarzów** **Naszych** i wielu innych wiary godnych świadków, — a dano przez ręce **Wielmożnego** **Krzystofa** z **Szydłowca** **Wojewody** i **generalnego Starosty** **krakowskiego**, **Kanclerza** **korony polskiej**, **sieradzkiego**, **sochaczowskiego**, **korczyńskiego** i t. d. **Starosty** **szczerze** **Nam** **miłego**.

Referat **Wielmożnego** **Krzystofa** z **Szydłowca** **Wojewody** i **generalnego Starosty** **krakowskiego**, **Kanclerza** **korony polskiej** i t. d.

Krzystof z **Szydłowca** **Wojewoda** i **Starosta** **krakowski** a **Kanclerz** **królestwa polskiego** **ręką swą**.

We **Lwowie** 18. marca 1856.

Wolański **Fr.**

*) W województwie płockim a mławskiej ziemi jest u źródeł Orzyczki wieś **Wiecznia**. Zwracamy na to uwagę, albowiem w powyższem nazwisku zdaje mi się zachodzić pomyłka.